

ת"פ (רמלה) 69121-08-23 - מדינת ישראל נ' לילי טורונה ע"י

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 69121-08-23 מדינת ישראל נ'
טורונה(אסיר)

לפני כבוד השופטת רבקה גלט

בעניין: המאשימה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד בן חיים

נגד

הנאשמת
לילי טורונה ע"י ב"כ עו"ד רזניק

גזר דין

הנאשמת, כבת 40, נותנת את הדין בגין עבירה של פציעה כשהעברין מזויין לפי סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

על פי עובדות האישום, ביום 26.8.23, בעת ששהו הנאשמת והמתלוננת כאסירות במשמורת שב"ס, עסקה המתלוננת במלאכת צביעת קיר. באותו זמן, ביצעה סוהרת חיפוש על הנאשמת. בהמשך, התקדמה הנאשמת לעבר המתלוננת, הוציאה מתחת לחולצתה מכסה של קופסת שימורים, הניפה ידה באוויר, ודקרה את המתלוננת בפניה, כשבידה השמאלית תפסה בשיערה של המתלוננת. בתגובה, תפסה המתלוננת את ידה הימנית של הנאשמת וניסתה להרחיקה, בעוד הסוהרת תפסה את הנאשמת מאחור, עד שהצליחה להפריד בין השתיים. כתוצאה ממעשי הנאשמת נגרמו למתלוננת מספר חתכים ודימום על פני האזור הפרונטלי משמאל, חתך ליניארי כ-5 ס"מ, מערב רקמת עור בלבד, וכן חתך רוחבי באף באורך כ-4 ס"מ, אשר נזקקו לסגירה בבית חולים תחת הרדמה מקומית ובוצעה תפירה של החתך במצח ובאף.

בד בבד עם כתב האישום הוגשה בקשה למעצר עד תום ההליכים, והנאשמת שוהה במעצר מאז.

הודאת הנאשמת באה בעיצומה של פרשת ההוכחות, אותה ניהלה בטענת ההגנה היחידה, של אי שפיות הדעת.

ההסדר הדיוני

ביום 9.1.25 הודיעו ב"כ הצדדים, כי הגיעו להסכמה לפיה יוטל על הנאשמת מאסר בן 15 חודשים אשר יימנה החל מתום תקופת המאסר בו שהתה בעת ביצוע העבירה (15.3.24), אך לצד זה נותרה מחלוקת בנוגע למאסר על תנאי בן 8 חודשים התלוי נגדה. בעוד שהתביעה סבורה כי יש להפעילו במצטבר למאסר המוסכם, מבקשת הנאשמת לקבוע כי בשל קרבתה לסייג לאחריות פלילית (אי שפיות הדעת), ראוי להסתפק במאסר המוסכם ולהורות על הפעלת המאסר על תנאי בחופף. בנוסף, הוסכם כי יוטלו על הנאשמת מאסר על תנאי קנס ופיצוי, בעניינם יטענו הצדדים, כל אחד לשיטתו.

לאור מיקוד המחלוקת, טענו ב"כ הצדדים בעיקר בסוגיית קרבתה של הנאשמת לסייג לאחריות פלילית, וההשלכות על הצורך להטיל תקופת מאסר מצטברת, על ידי הפעלת המאסר על תנאי במצטבר.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה הפנתה לחומרת העבירה בנסיבותיה, כעולה מסרטון ומתמונות חבלות המתלוננת. נטען כי האירוע היה מתוכנן ואכזרי, שכן הנאשמת הצטיידה מראש במכסה של קופסת שימורים, התקרבה אל המתלוננת ומצאה שעת כושר לשסף את פניה. למתלוננת נגרמו חבלות בולטות בפניה, שיישארו כצלקות לשארית חייה. ב"כ המאשימה מסרה כי לא עלה בידיה לאתר את המתלוננת לאחר שחרורה מן המאסר, אך בחודש יולי 2024 שוחחה עמה, וזו תיארה את הטראומה עמה היא מתמודדת, לרבות טיפול פסיכיאטרי, וצורך בניתוח באזור מחיצת האף. אשר לטענת הקרבה לסייג, לדעת המאשימה יש לדחותה, על בסיס שתי חוות הדעת הפסיכיאטריות שהוגשו, מהן עולה כי הנאשמת אכן סובלת ממחלת נפש, אך מצביה הפסיכויטיים נובעים משימוש בסמים, וכיום יש רושם להאדרה או למניפולציה של התסמינים הללו בשל מחלת הנפש, על מנת לקבל רווחים מסוימים מההליך הפלילי. לדעת המאשימה, צפייה בתיעוד חקירת הנאשמת, ותגובותיה מלמדת על התייחסות עניינית והבנה של הפסול במעשיה, ועל כן היא יותר קרובה לאחריות מאשר לאי אחריות. המאשימה ערה לכך שבעבר הופסקו ההליכים בעניינה של הנאשמת לא פחות מ-9 פעמים, אך הפנתה לכך שב-5 מקרים אחרים היא נדונה ונענשה, תוך שננקטה התחשבות כלפיה, מבלי שנקבעה קרבה לסייג. נטען כי הנאשמת מבצעת עבירות אלימות חמורות באופן חזרתי, הן בכלא והן מחוץ לו, על כן היא מסוכנת, ונדרש להטיל עליה עונש מרתיע. עתירת המאשימה היא להפעיל את המאסר על תנאי כולו במצטבר לעונש המוסכם, וכן להטיל מאסר על תנאי ופיצוי בסך 10,000 ₪.

ב"כ הנאשמת עתרה לקבוע כי היא קרובה לסייג לאחריות פלילית, בשל מצבה הנפשי. נטען כי העובדה שהמעשה תוכנן, אין בה כדי למעט מכך, היות שכבר נקבע בפסק הדין ברוכים כי אין בתכנון מראש כדי לשלול העדר אחריות פלילית. ועוד, נטען כי יש להתרשם מחקירת הנאשמת במשטרה, כי

השיבה באופן בלתי קוהרנטי, ושאינו תואם את המציאות בעניינים שונים. כמו כן, מסרה שם כי היא רואה רוחות רפאים. ב"כ הנאשמת הבהירה כי ההגנה וויתרה על ניהול ההליך הארוך שנועד להוכיח אי שפיות ואי כשירות, אך ורק משום שמעצר הנאשמת התמשך באופן שהניהול היה גורר התמשכות המעצר, לכן מסתפקת ההגנה בטיעון לקרבה לסייג. נטען כי על פי הפסיקה, די בכך שהוכח כי הנאשמת מתמודדת עם מחלת נפש, וכי טופלה נפשית, על מנת לקבוע קיומה של קרבה לסייג, ובענייננו המדובר במי שכבר הופסקו ההליכים בעניינה פעמים רבות. גם בנוגע לאירוע עצמו, התנהלותה היתה חסרת פשר, ללא כל רקע, לעיני סוהרת, ויכולה להיות מוסברת רק על ידי המחלה. ב"כ הנאשמת הוסיפה והפנתה לחוות הדעת של ד"ר פסטרנק, המטפלת בנאשמת במב"ן, ולפיה זו סובלת ממחשבות שווא והתנהגותה בלתי מותאמת. נוכח מצבה של הנאשמת, טענת ההגנה היא כי אין בענישה כדי להרתיעה, והא ראייה שעונשים מחמירים שהוטלו בעבר, לא שינו את התנהלותה, הנעוצה במחלת נפש. מעבר לכך, המדובר במי שהיתה דרת רחוב ללא כל תמיכה משפחתית, ונתונה במאסר כבר 4 שנים. עתירת ההגנה היא לקבוע קרבה לסייג ולהורות על הפעלת התנאי בחופף למאסר המוסכם. כל זאת, על מנת לקדם סיום המאסר באופן שיאפשר שילובה של הנאשמת במרכז הטיפול "קרית שלמה" לתחלואה כפולה. אשר לרכיב הכספי, נטען כי לא נערכה שיחה עם המתלוננת לאחרונה, ולא הוגשו ראיות כלשהן לתמיכה בטענותיה לנזק נפשי, לפיכך אין מקום לפסוק פיצוי.

הנאשמת בדברה האחרון אמרה: "אני מתנהגת נורא מאד יפה, הראש שלי יותר סאחי".

קרבה לסייג של אי שפיות

בהתאם לסעיף 40ט(א)(9) לחוק העונשין, בעת קביעת מתחם העונש ההולם, מצווה בית המשפט להתחשב בקרבת הנאשם לסייג לאחריות פלילית, ובמידה שהיה בכך כדי להשפיע על חומרת מעשה העבירה ועל אשמו של הנאשם.

בהלכה הפסוקה נקבע לא פעם כי לצורך קביעה בדבר התקיימות קרבה לסייג אי שפיות הדעת בשלב גזירת הדין, לצורך הקלה בעונש, אין צורך לקבוע האם הנאשם חולה במחלת נפש באופן ברור, אלא די בכך שייקבע כי הוא סובל מהפרעה נפשית משמעותית, וזאת מבלי לקבוע ממצא חד משמעי בעניין קיומה של מחלת נפש. מקום בו נמצא כי הנאשם מתמודד עם הפרעה נפשית קשה והיה מאושפז פעמים רבות, די היה בזה על מנת להקל בעונשו (ע"פ 4312/11 פלוני נ' מד"י (10.6.13)). במקום בו מצא בית המשפט כי ישנה אפשרות לכך שמחלת הנפש ממנה סובל הנאשם השפיעה עליו בעת ביצוע העבירה, למשל ביצירת חשדנות כלפי המתלונן, הרי שגם אם לא נמצא כי חלה עליו הגנת אי שפיות, עדיין יש בכך כדי להוות שיקול בעת גזירת עונשו (ע"פ 1727/14 מימון נ' מד"י (6.1.15); ת"פ (מרכז) 14479-06-20 מד"י נ' כהן (13.9.21); ת"פ (מח' ת"א) 61803-06-19 מד"י נ' אסרס (10.11.20); ת"פ (מח' ת"א) 3186-02-18 מד"י נ' נחום (21.3.23)).

בע"פ 10416/07 דולינסקי נ' מד"י (7.12.09) שניתן בטרם נחקק תיקון 113 לחוק העונשין, קבע בית המשפט העליון:

השאלה מה המשקל שיש ליתן למצבו הנפשי של הנאשם בעת ביצוע העבירה לצורך הקלה בעונש, היא שאלה "כמותית", שאיני רואה לקבוע בה מסמרות. כל מקרה יש לבחון לגופו על פי נסיבות ביצוע העבירה וחומריתה ועל פי נסיבותיו האישיות של הנאשם. במכלול הנסיבות הקשורות למבצע העבירה, יש לבחון את סוג ההפרעה הנפשית ועוצמתה, ועד כמה הגבלה בעטיה יכולתו - לא עד כדי חוסר יכולת של ממש כאמור בסעיף 34ח - להבין את אשר הוא עושה או להימנע מעשיית המעשה. על מידת הפגיעה ביכולתו של מבצע העבירה להבין את מעשהו או להימנע ממנו, ניתן ללמוד ממכלול הראיות, לרבות מעשיו של מבצע העבירה לפני האירוע, במהלכו ולאחריו וכן מחוות דעת מומחים.

מידת אחריותו המוסרית של העבריין למעשה שביצע נגזרת מגודל הפגיעה בתפיסת המציאות ובמידת השליטה שלו על מעשהו בשל מצבו הנפשי, ובהלימה לכך, על בית המשפט לגזור את עונשו לקולה או לחומר. עם זאת, וכפי שנאמר על ידי כב' השופטת ארבל בע"פ 9369/07 אנסטסיה נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 4.6.09):

"אין גם להתעלם מן הצורך שלא לפתוח פתח חסר תחומים וגבולות לכל טענה הנטענת בידי מי שביצע עבירה, בדבר פגם נפשי ממנו הוא סובל. הקלה מופרזת בעונשו של מי שביצע עבירה בשל פגם במצבו הנפשי, שלא איין את יכולותיו הקוגניטיביות והרצוניות, עשוי ליצור מדרון חלקלק, שיפגע באפקטיביות של המשפט הפלילי כגורם מרתיע ומחנך, ייצור מסכת אין-סופית של התדיינות, יכרסם בתחושות הצדק של קורבנות העבירה ומשפחותיהם, ועשוי לפגוע באמון הציבור במערכת..."

עקרונות אלה, ממשיכים לעמוד בתוקפם, גם לאחר תיקון 113 (ת"פ (מח' ת"א) 34635-11-22 מד"י נ' גרינפלד (7.1.24)), ואף נקבע כי מדובר במנעד של מקרים העשויים להיות קרובים לסייג, ולא שאלה דיכוטומית האם הייתה קרבה או לא הייתה קרבה (ת"פ (מח' מרכז) 41307-03-20 מד"י נ' הוכברג (4.5.21)). ברוח זו, כתבו המלומדים ואקי ורבין כי בחוק העונשין לא צוין מהי מידת הקרבה הנדרשת על מנת שבית המשפט ישקול נסיבה זו, והיעדר הוראה בדבר מידת הקרבה לסייג, מעניק לבית המשפט מידה רבה של שיקול דעת באשר למקרים שיצדיקו הקלה בעונש (ואקי ורבין): "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה: תמונת מצב והרהורים על העתיד לבוא" (הפרקליט נ' ב תשע"ד, 413).

בענייננו, אין מחלוקת על כך שהנאשמת סובלת ממחלת נפש, אך לטענת המאשימה מצבה הנפשי המדורדר כפי שתועד במהלך השנים, נעוץ בצריכת סמים, ולא במחלת הנפש. המאשימה טוענת כי במועד האירוע, בשל היותה אסירה וותיקה ללא גישה לסמים, כלל לא היתה הנאשמת תחת השפעה הפוגעת בשיקול הדעת, אלא היתה לחלוטין מפוקחת ועניינית, ומטעם זה לא היתה קרבה לסייג. לתמיכה בטענה, מפנה המאשימה לסרטון האירוע ממנו יש ללמוד לשיטתה על הנחישות והתכנון המוקדם, וכן לתיעוד החזותי של חקירתה, ממנו יש ללמוד לשיטתה על ענייניות השוללת קרבה לסייג.

לאחר עיון בראיות כולן, אין בידי לקבל את עמדת המאשימה. כידוע, סוגיית הקרבה לסייג היא מן הנסיבות הקשורות לעבירה על פי סעיף 40ט לחוק העונשין, והנאשם הוא הנושא בנטל ההוכחה לגביה, ברף של עמידה במאזן ההסתברויות. לדעתי, הצליחה הנאשמת לעמוד ברף ההוכחה הנדרש, ולהלן נימוקיי:

א. עולה מחומר החקירה כי העבירה בוצעה ללא כל רקע מקדים, ובהעדר כל סכסוך בין הנאשמת והמתלוננת. למחרת האירוע, הבהירה המתלוננת בהודעתה כי היא והנאשמת כלואות שתיהן באגף הפרדה, בו לא מתקיים מפגש בין האסירות, הגם שהיא עצמה ממלאת תפקיד של אסירת חוליה, המסייעת לצוות הסוהרים. המתלוננת הבהירה כי לא היתה שום עוינות בין השתיים, ולהיפך: הנאשמת אמרה לה שהיא (המתלוננת) בחורה מצחיקה ושהיא אוהבת אותה. כמו כן, ביום האירוע סייעה לנקות את תאה של הנאשמת, והיא תמיד מנסה לדאוג לה.

ב. את המעשה ביצעה הנאשמת בעודה פוסעת במסדרון האגף, בליווי צמוד של סוהרת, ובשעה שהמתלוננת היתה עסוקה בצביעת קיר האגף, ולא נוצרה כל אינטראקציה בינה ובין הנאשמת עובר לתקיפתה (ת/12, ת/8).

ג. המאשימה טוענת כי מדובר במעשה שתוכנן מראש, באופן המלמד על כוונה מודעת ועניינית לבצעו, אך לדעתי תמונת הראיות אינה מלמדת כך, וודאי לא באופן ברור. אכן, מצפייה בסרטון האירוע (ת/6), ניתן ללמוד כי הנאשמת הכינה עצמה, במובן זה שהסליקה בכיסה את מכסה קופסת השימורים, ובהתקרבה אל המתלוננת פעלה באופן מהיר. ואולם, בכך כדי ללמד בבירור כי תכננה מראש לתקוף מן דהו ובפרט את המתלוננת, שהרי אילו תכננה זאת, ניתן היה לצפות כי תמתין להזדמנות מתאימה, ולא בנוכחות הסוהרת. לדעתי, צפייה בסרטון עשויה באותה המידה להוביל למסקנה הפוכה, לפיה הנאשמת פעלה באימפולסיביות ללא תכנון. מעבר לכך, כבר נפסק לא פעם כי תכנון וארגון אינם שוללים את האפשרות שאדם פעל תחת שליטה של דלוזיה חולנית, למשל בהשפעת קולות פוקדים, או מחשבות רדיפה/יחס (למשל: ע"פ 8220/02 **ברוכים נ' מד"י** (17.6.04)), ולצד זה נקבע כי התנהגות מאורגנת מקימה סברה לחובתו של הנאשם, אך באפשרותו להציג נתונים לסתור (ע"פ 8287/05 **בחסרה נ' מד"י** (11.8.11)). לדעתי, העובדה שהנאשמת פעלה למרות נוכחות הסוהרת, ובכך חרצה את גורל עצמה, מעלה חשש לכך שפעלה תחת השפעת מחלתה.

ד. בחקירתה באזהרה מיום העבירה, נשמעה גרסת הנאשמת מוזרה ולא עניינית. כשנתבקשה להסביר

מה קרה, השיבה: "זאת שעשיתי לה את החבלה גנבה ממני את הדברים ושמה לי שערות ופיפי ומשאירה לי שקית פיפי והיא מתעללת בי. היא היתה מראה לי את הציצי שלה ואת הכוס שלה והיתה אומרת לי תמצצי לי... לפני 3 שנים היא דפקה בי מכות... הבוקר היא רק צעקה עלי... לקחתי את המכסה טונה, ניגשתי אליה ואז שחטתי אותה. לא שחטתי אותה שמתני לה סכין בפנים... כי היא אנסה אותי מילולית ולפעמים גם פיסית". כשנשאלה כיצד ייתכן הדבר שעה שהשתיים כלואות באגף הפרדה, השיבה: "היא חופשיה תמיד, ולפעמים היא מבקשת שיפתחו את הדלת שלי בשביל לתקוף אותי". לאחר מכן נשאלה האם יש לה בעיות נפשיות, ואישרה כי היא מטופלת נפשית אצל ד"ר מרגולין, והוסיפה: "יש לי דמיונות, אני מדברת לעצמי הרבה, לפעמים צוחקת בלי סיבה... לא יודעת מה יש לי. אני רואה רוחות רפאים... לא אכפת לי ממנה אם רציתי להרוג אותה הייתי שמה לה סכין בגרון ושוחטת אותה 10 פעמים... אני שותקת כמו כלב שהיא אונסת אותי 24 שעות ואף אחד לא רואה את זה". מעבר למוזרות הגרסה כשלעצמה, עולה כי הסברי הנאשמת אינם תואמים את המציאות בשום אופן, שכן היא כלואה בתנאי "אסירת השגחה", אשר לפי מידע שנמסר מפי קמ"ן בית הכלא, אין לפתוח את דלת תאיה אלא בנוכחות סוהרת, זאת לרקע התנהגותה התוקפנית (ת/22).

ה. בעניינה של הנאשמת הוגשו מספר חוות דעת ותעודות חדר מיון, מהמועדים שלאחר האירוע, ומכולם עולה כי המדובר במי שמתמודדת עם מחלת נפש. הנאשמת הסתבכה בעבירות אלימות פעמים רבות אשר בחלקן נתנה את הדין, אך ב-9 תיקים הופסקו ההליכים בעניינה, מחמת אי שפיות, או אי כשירות בשל מחלת נפש.

ו. בחלוף יומיים מהאירוע, נבדקה הנאשמת על ידי מומחית לפסיכיאטריה במב"ן, ד"ר פסטרנק. במסמך שערכה (ת/11) נכתב כי טענת הנאשמת לפיה המתלוננת "אנסה אותה" היא בבירור מחשבת שווא מסוג יחס או רדיפה ואולי אף ארוטומאנית. הרופאה כתבה כי יש להגדירה "השגחה רמה א בשל מצב פסיכטי דלוזיונלי ואולי אף הלוצינטורי ולהפנותה לבדיקת אחריות פלילית. אמנם בסוף המסמך נכתב כי אינו מהווה חוות דעת אלא "בדיקה קלינית בלבד", אך משקלו בצדו, בייחוד כשזהו המסמך הרפואי הסמוך ביותר בזמן, לאחר האירוע.

ז. בהסתכלות ראשונית בחדר מיון "באר יעקב" לאחר האירוע, ביום 30.8.23 (נ/3), נכתב כי היו מספר אישפוזים בשנת 2018, ידוע על שימוש לרעה בסמים, ועל החרפות פסיכוטיות כתוצאה מהפסקת טיפול, ושימוש בסמים. בבדיקה אמרה ש"מישהי רצתה לאנוס אותה", ונמצא כי השיפוט חלקי. עם זאת, היות שלא נמצא מצב פסיכטי פעיל, שוחררה לכלא. למחרת, הובאה שוב לבית החולים (נ/1), ושוב מסרה כי המתלוננת ניסתה לאנוס אותה, והיא תקפה אותה עם סכין. גם הפעם נמצא כי אין הצדקה להוראת אשפוז כפוי, והוחלט כי תינתן חוות דעת מלאה אמבולטורית. התרשמות דומה ניתנה בחדר המיון ביום 15.9.23 (נ/16).

ח. נכון הדבר, על פי חוות הדעת הפסיכיאטרית מיום 18.9.23 (נ/4), שנערכה על ידי ד"ר בוקובסקי, נמצאה הנאשמת אחראית למעשיה וכשירה לעמוד לדין. נכתב כי אמנם היא מאובחנת עם הפרעת שימוש בסמים פסיכואקטיביים והפרעה סכיזואפקטיבית. כמו כן, בשנים 2007 עד 2021, היו 20 אישפוזים, חלקם בכפייה, אלא שבמרבית המקרים נקבע כי הפסיכוזא משנית לשימוש בסמים. בבדיקה הפעם, התרשמה הרופאה כי הנאשמת מתארת רוחות הפוקדות אותה אך ורק בכלא, יודעת להבחין

שהתנהגותה לא הגיונית וחוויתיה דמיוניות, דבריה מלווים בסתירות פנימיות לצורך רווח משני, עולה הרושם למגמתיות, ואין התרשמות מנוכחות תכנים פסיכויים. המאשימה מפנה לחוות דעת זו, וטוענת כי יש לשלול כל קרבה של הנאשמת לסייג לאחריות פלילית, שכן התנהגותה היתה מגמתית. ואולם, למול חוות דעת זו, יש לשים לב להתרשמותם של רופאים אחרים שבדקו את הנאשמת. כך, באותו היום ממש (18.9.24) נבדקה הנאשמת גם על ידי ד"ר שכטר (נ/17), לאחר שהתלוננה על הזיות שמיעה, ולפי התרשמותו, השיפוט שלה היה חלקי.

ט. מעבר לכך, על פי נ/12 הנאשמת מוכרת למערכת בריאות הנפש עוד משנת 2007, אז אושפזה בשל מצב דיכאוני. לאחר מכן, ביולי 2010, אושפזה בכפייה לרקע מצב פסיכוי ומסוכנות לעצמה ולסביבתה. היא אובחנה עם הפרעה סכיזואפקטיבית, טופלה בתרופות, ושחררה. לאחר מכן, עברה אישפוזים רבים כולל בכפייה. בין היתר, בשנים 2014, ו-2015, נמצאה לא אחראית למעשיה ולא כשירה לדין (נ/12-13). בנובמבר 2016, שוב אושפזה בשל מצב פסיכוי, מחשבות שווא, אפקט אוילי, ורושם להזייתיות. נכתב כי שיפוטתה ותובנתה פגומים. ביום 22.3.17, הובאה על ידי המשטרה למרכז לבריאות הנפש בבאר שבע לאחר התנהגות פרועה ותוקפנית, לרבות שפיכת מים רותחים על גיסה (נ/11). באותו מועד אושפזה בכפייה. ביום 16.9.18, הובאה על ידי המשטרה למרכז לבריאות הנפש בבאר שבע לאחר התנהגות פרועה ותוקפנית. בחוות הדעת מאותו יום (נ/10) נמצאו מחשבות שווא, רפיון אסוציאטיבי והחמרה פסיכוי, לא ברור אם לרקע הפסקת טיפול, או שימוש בסמים. נקבע כי הינה במצב פסיכוי והיא אושפזה. לאחר מכן, נמצאה במצב סדציה ולא תקשרה, עד יום 20.9.18, אז החל מצבה להירגע והיא שוחררה ביום 24.9.18. ביום 1.7.20 הובאה לבית החולים "באר יעקב", בעקבות אירוע אלימות כלפי אסירה בכלא, עליה שפכה מים רותחים. על פי תעודות חדר המיון (נ/5-7), המדובר במי שסובלת מהפרעה סכיזואפקטיבית, מטופלת בתרופות נוגדות פסיכוזת ותחליף סם מסוג סמבוקסון, אינה מגלה סימני פסיכוזת בעת הבדיקה, אך אין באפשרות הרופא לקבוע בוודאות מה האבחנה הרפואית פסיכיאטרית באופן חד משמעי. ביום 15.9.21, הובאה למרכז הרפואי באר שבע, לאחר שנמצאה במצב פסיכוי בבית החולים יוספטל באילת, לשם הובאה בעקבות אלימות כלפי סבתה. במחלקה טופלה תרופתית והסימנים הפסיכויים עברו אינקפסולציה, לכן שוחררה (נ/20). ביום 30.11.21, במרפאת הכלא אוהלי קידר, נבדקה על ידי ד"ר שומייקו, שכתב כי היא לוקה בתחלואה כפולה. אמנם הוא לא התרשם מקיום פסיכוזת פעילה, אך לדעתו לא ניתן לשלול סימנים פסיכויים בעוצמה נמוכה (נ/9). ביום 22.12.21, הובאה שוב לבית החולים "באר יעקב", להסתכלות לאחר אירוע אלימות חמור בכלא. על פי סיכום האשפוז (נ/19), נמצאה באי שקט, והוחלט לאשפזה על מנת לאזן את מצבה הנפשי. במהלך בדיקתה, הבהירה שוב ושוב כי היא מעדיפה לחזור לכלא ולא להתאשפז.

י. חשוב לציין כי מעיון בחוות הדעת ותעודות חדר המיון ממהלך השנים, פעם אחר פעם עלו מפי הנאשמת טענות לפיהן קרבנותיה "אנסו" אותה ולכן תקפה אותם. בנסיבות אלה ולנוכח ההיסטוריה הרפואית, קשה מאד לקבוע כי בחקירתה לאחר האירוע דן, היתה עניינית, ועולה חשש ממשי שדבריה, בהם טענה כי המתלוננת "אנסה" אותה, הושפעו ממחשבות השווא המלוות אותה. בנוסף, העובדה שבאשפוז הקודם אמרה לרופאים כי היא מעדיפה להיות בכלא ולא באשפוז, נוטלת מעוקצה של עמדת ד"ר בוקובסקי לפיה מטרתה המניפולטיבית היתה להשיג רווח משני של העברה לאשפוז.

יא. לדעתי, הגם שאין מחלוקת כי הנאשמת לא הגיעה כדי פטור מאחריות פלילית, עדיין יש במאפייני התנהגותה בעת האירוע, ללא כל רקע מקדים ובהתעלם מנוכחות הסוהרת, בצירוף לקביעות ד"ר פסטרנק וד"ר שכטר בסמוך לאחר מכן, כמו גם קביעות קודמות רבות בעניינה במהלך השנים, כדי להעמיד אותה במעמד של קרבה משמעותית לסייג לאחריות פלילית מחמת אי שפיות הדעת. גרסתה בחקירתה בעניין אינוסה בידי המתלוננת, מחזקת רושם זה.

יב. כאן המקום לציין כי גם במקרים בהם הוצג חומר רפואי דל בהרבה מענייננו, קבע בית המשפט העליון קיומה של קרבה לסייג לאחריות מחמת מחלת נפש (למשל: ע"פ 1865/14 פלוני נ' מד"י (4.1.16)), כך שבענייננו מסקנה זו מתבקשת מדין קל וחומר.

יג. לאור כל האמור, אני קובעת כי בנוגע לעבירה דנן, מתקיימת בנאשמת קרבה לסייג של אי שפיות. יובהר, קביעה זו מתייחסת לעבירה שלפנינו בנסיבותיה, ואין בכך כדי לקבוע עמדה לגבי מעמדה של הנאשמת בכל נקודת זמן אחרת, ו/או בהתייחס לעבירות אחרות כלשהן.

המתחם ההולם

כפי שהובא בראש הדברים, הוסכם בין הצדדים כי על הנאשמת יוטלו 15 חודשי מאסר, ויש להכריע אך ורק בשאלת אופן הפעלת המאסר על תנאי. אלא שלצורך כך, נדרש לברר מהו המתחם ההולם, ומהי הענישה המתאימה בנסיבות המקרה דנן, ממנה ניתן יהיה לגזור תשובה לשאלה האם נדרש להטיל תקופת מאסר נוספת או חופפת. לפיכך, קודם לכל יש לבחון את מדיניות הענישה בעבירות דומות.

כבר נקבע פעמים רבות כי חומרתן של עבירות אלימות מצריכה ענישה חמורה, ובייחוד כך כשמדובר באלימות כלפי אסירים וכלפי מי שאינו מסוגל להגן על עצמו (ע"פ 5622/92 איפרגן נ' מד"י (16.3.94); ע"פ 1974/12 מד"י נ' מרה (13.5.13)).

לאחר עיון מעמיק במאגרי הפסיקה, אני מוצאת כי במרבית המקרים בהם דובר בעבירות של פציעה או גרימת חבלות חמורות על ידי אסיר כלפי חברו, יוחסו עבירות חמורות מאלה שלפניי, ופעמים רבות נדון העניין בבית המשפט המחוזי, כך שהענישה שהוטלה היתה מחמירה ביותר. עם זאת, ניתן לערוך התאמות לענייננו, שבו יוחסה עבירה מינורית יותר.

כשדובר בתקיפה באמצעות חפץ חד כדוגמת מכסה של קופסת שימורים, שגרם לחתך עמוק בצוואר, הוטלו 5 שנות מאסר (ע"פ 9385/10 אבו צעלוק נ' מד"י (27.12.11)). כשדובר בפציעת פניה של אסירה באמצעות מכסה קופסת שימורים, על ידי הנאשמת שאובחנה עם הפרעת אישיות נרקיסיסטית וריצתה בעבר מאסר עולם, הוטלו 16 חודשי מאסר וכן הופעלו 8 חודשי מאסר על תנאי

במצטבר (ת"פ (רמלה) 57557-10-19 מד"י נ' צ'ינצ'ולקר (9.2.21)). כשדובר באסיר שתקף את חברו במכות אגרוף תוך אחיזת חפץ חד מאולתר וגרם לו חתכים בפנים, הטיל בית המשפט 18 חודשי מאסר וכן הורה על הפעלת מאסר על תנאי כך שבסה"כ יישא 20 חודשי מאסר (ת"פ (נתניה) 15318-02-24 מד"י נ' תמיר (25.11.24)). במקרה אחר, היכה אסיר בראשו של חברו לתא במקל, דחף את המקל לפיו דקר אותו בצווארו בסכין מאולתר, ותקף סוהרים בבעיטות. אותו נאשם נבדק פסיכיאטרית לאחר האירוע, אך לא אובחן באופן ברור, ומאוחר יותר אובחן כלוקה בסכיזופרניה, אך נמצא כשיר ואחראי. בית המשפט קמא הטיל עליו 5 שנות מאסר, וערעוריו נדחו (ע"פ 7876/15 **חמאמה נ' מד"י** (30.8.17)). במקרה נוסף, נאשם שתקף את חברו לתא לאחר תגרת סתם, בכך שדקר אותו בסכין מאולתרת בכל חלקי גופו באופן שהצריך אשפוז לטיפול בחתכים, נדון ל-5 שנות מאסר במצטבר למאסרו. המדובר היה בצעיר בעל עבר פלילי מכביד (ת"פ (מח' ב"ש) **מד"י נ' ספיר** (1.1.24)).

גם עבירות אלימות אחרות של אסירים, נענו בענישה מחמירה. כך, בע"פ 6809/08 סויסה נ' מד"י (31.8.09), דובר במריבה של מה בכך במהלכה שפך הנאשם מים 5 ליטר מים חמים על חברו לתא במתקן סהרונים, וגרם לכוויות בפניו ובשאר חלק גופו. הנאשם היה עובד זר, ללא עבר פלילי, והוטלו עליו 20 חודשי מאסר. במקרה אחר, הורשע הנאשם בשפיכת שמן רותח על גופו של אסיר שותף לתא, אשר גרם לכוויות על פניו 45% מגופו, ללא כל רקע מקדים, וגרם לחבלות שדרשו אשפוז, הרדמה וניתוחים. על הנאשם הוטל מאסר למשך 8 שנים, והופעל מאסר על תנאי בן 6 חודשים שחציו יצטבר למאסר (ע"פ 6068/18 בלטה נ' מד"י (11.11.18)). ועוד, בת"פ (מח' ב"ש) 62225-07-18 מד"י נ' חזוט (3.6.19), חבל הנאשם שהיה אסיר, באסיר אחר, בשל סכסוך ביניהם, באופן מתוכנן היטב. לאחר שהצטייד בכפפות, כיסה פניו ומילא ג'ריקן במים רותחים, שפך את התכולה על הקרבן, וכשזה החליק ונפל, בעט בו בכל חלקי גופו. בית המשפט המחוזי הטיל עליו 31 חודשי מאסר. מאסרים למשך מספר שנים הוטלו גם במקרים אחרים בהם תקף אסיר את חברו בכלא, באמצעות שפיכת מים או שמן רותחים (ע"פ 6347/12 מד"י נ' מרה (6.5.13); ת"פ (מח' ת"א) 60222-01-19 מד"י נ' גרבוץ (28.1.20); ת"פ 45252-06-17 מד"י נ' רדה (9.4.18); ת"פ 40042/02 (מחוזי ת"א) **מד"י נ' אבו עודה** (11.4.02); ת"פ 3011-11-17 מד"י נ' חדור (29.1.19)).

בענייננו, לצורך קביעת המתחם ההולם, יש לזכור כי בשונה מן המקרים שנסקרו, אשר בהם יוחסה העבירה החמורה של חבלה בכוונה מחמירה, עסקינן בעבירה שעונשה הוא שש שנות מאסר. עם זאת, נסיבות המקרה חמורות במיוחד, שכן הנאשמת התנפלה על המתלוננת ללא כל רקע מקדים, ופצעה אותה בברוטאליות בפניה, באופן אשר יש להניח כי הותיר צלקות אותן תישא עד יומה האחרון. עולה מטיעוני התביעה כי המתלוננת מתמודדת עם טראומה מאז המקרה, ונזקקת לטיפולים רפואיים ונפשיים. אמנם, לא הוגש תצהיר סדור בעניין זה, אך נקל לשער את מצוקתה.

לצד זה, קרבתה של הנאשמת לסייג של אי שפיות, יש בה כדי להביא להקלה משמעותית בעונש, וזאת גם בנוגע לעבירות אלימות קשות, שבוצעו בכלא. לצורך הדוגמא, אפנה לת"פ (מח' ת"א) 61803-06-19 מד"י נ' פלוני (10.11.20) שם הורשע הנאשם שבהיותו אסיר, ובשל סכסוך סתם, שפך תכולת קומקום רותח על גופו של שכנו לתא ששכב במיטתו, וגרם לכוויות חמורות. הוסכם

כי הנאשם קרוב לסייג, בשל אשפוזים קודמים בהם נמצא פסיכוטי, אף כי לא אובחנה מחלת נפש והוא סירב לטיפול. בית המשפט קבע קרבה משמעותית לסייג, העמיד מתחם הנע בין 10 ל-28 חודשי מאסר, והטיל 17 חודשי מאסר בלבד, בניכוי תקופת מעצרו ואשפוזו הכפוי. באופן דומה, הביאה הקרבה לסייג להקלה בעונש גם במקרים אחרים, בהם דובר בעבירות אלימות משמעותיות, אליהם הפנייתי למעלה.

לאור כל אלה, אני סבורה כי בהינתן הקרבה המשמעותית לסייג, המתחם ההולם צריך לנוע בין 12 ל-24 חודשי מאסר.

העונש המתאים - הפעלת התנאי

מאחר שהוסכם כי יוטל על הנאשמת עונש של 15 חודשי מאסר, יש לבחון מהו האופן הראוי להפעלת המאסר על תנאי, בגדרי המתחם שקבעתי, בשים לב לנסיבותיה האישיות.

כפי שניתן היה להבין עוד קודם, הנאשמת נושאת עבר פלילי מכביד ביותר. את דרכה העבריינית החלה בשנת 2008, בביצוע עבירות רכוש ואלימות. בין השנים 2008-2009, הובאה לדין 6 פעמים, ובכל פעם נמצא כי אינה מסוגלת לעמוד לדין וניתנו צווי אשפוז. בשנת 2010 נדונה בגין עבירות של הסגת גבול והיזק לרכוש, והוטלו עליה 5 חודשי מאסר. ואולם, בשנת 2011, שוב נמצא כי אינה מסוגלת לעמוד לדין בגין עבירת התפרצות לרכב. לאחר מכן, בשנת 2015 נמצאה בלתי כשירה לעמוד לדין, ובשנת 2020, נמצא כי אינה בת עונשין, בגין עבירות חבלה חמורה ואיומים וניתן צו לטיפול מרפאתי. בשנת 2020 הובאה לדין פעם נוספת בגין שורת עבירות אלימות ורכוש, והפעם נדונה למאסר בן 15 חודשים. בשנת 2021, נדונה בגין עבירת גניבה, והוטלו עליה 9 חודשי מאסר. לאחר מכן, נדונה בשנת 2022 בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, בגין עבירות אלימות קשות כלפי בני משפחתה, והוטל עליה מאסר למשך 24 חודשים. לאחרונה נדונה למאסר בן 12 חודשים בגין עבירת אלימות חמורה נוספת שביצעה בכלא, עת שפכה מים רותחים על אסירה אחרת.

הנה כי כן, הנאשמת בעלת דפוס אלים ביותר, ואף בהיותה אסירה במשמורת שב"ס, אינה נרתעת מביצוע עבירות אלימות חמורות, פעם אחר פעם.

במסגרת ההליכים שנוהלו בשנים האחרונות, הוטלו על הנאשמת מאסרים על תנאי בגין עבירות אלימות, אך אלה ייכנסו לתוקף החל ממועד שחרורה. עם זאת, המאסר על תנאי בן 8 חודשים שהוטל עליה בת"פ 52814-03-22, חל למשך 3 שנים ממועד גזר הדין שניתן ביום 13.9.22.

הנאשמת מנהלת אורח חיים שולי ועברייני מזה שנים ארוכות. על פי מסמך שנערך ברש"א

ביום 1.6.23, מנערתה החלה לצרוך סמים, ולשם השגתם עסקה בעבר בזנות והתגוררה ברחוב. ביתר הזמן, התגוררה אצל אמה, המשמשת גם כאומנת לבנה מאז לידתו. הנאשמת מוכרת היטב למערך בריאות הנפש, וראינו כי אושפזה פעמים רבות, לעתים בכפייה, לאחר מעשי אלימות. מעולם לא שולבה בטיפול לאורך זמן, וההתרשמות היא מניתוק חלקי, דלות ויכולות ביטוי מצומצמות. קיימים סף גירוי ותסכול נמוכים, קושי בשמירה על היגיינה, וקושי בוויסות רגשי. בשל מורכבות מצבה ונטייתה לאלימות, לא התקבלה לטיפול במוסדות לתחלואה כפולה אליהם נעשו פניות בעניינה. במצב זה, נמצא על ידי רש"א, כי אינה מתאימה לתכנית שיקום.

ממכלול הראיות עולה כי חייה של הנאשמת עגומים ביותר, שכן היא שוהה מזה שנים מאחורי סורג ובריה, באגף הפרדה, ובהשגחה, כך שיציאותיה מתאה מדודות וספורות, ואפשרותה ליצירת קשר אנושי, אפסית.

היות שאין אופק שיקומי, יש לגזור עונש בגדרי המתחם שקבעתי, ולדעתי גם בהינתן הקרבה לסייג, אין כל הצדקה להקל עד כדי חפיפת המאסר על תנאי כולו למאסר המוסכם, כיוון שמשמעות הדבר תהיה מסר שלילי כלפי עבירות האלימות החוזרות של הנאשמת בכלא (ת"פ (מח' ב"ש) 1535-08-22 מד"י נ' ספיר (1.1.24)). בנוסף, חפיפה מוחלטת תוצאתה היא הטלת עונש נמוך ביותר, בתחתית המתחם ההולם המקל שקבעתי, ולכך אין מקום לנוכח עברה הפלילי החמור במיוחד של הנאשמת, והצורך להרתיעה. לפיכך, אני מוצאת כי נדרש להורות על חפיפה חלקית בלבד של המאסר על תנאי.

סופו של דבר, אני גוזרת את העונשים הבאים:

א. 15 חודשי מאסר, בניכוי ימי מעצרה מיום 15.3.24 עד היום.

ב. יופעל מאסר על תנאי בן 8 חודשים שהוטל בת"פ 52814-03-22. הנאשמת תישא את המאסר שהוטל ושהופעל בחופף ובמצטבר כך שבסך הכל תישא 20 חודשי מאסר, בניכוי ימי מעצרה.

ג. 10 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום, והתנאי הוא שלא תבצע עבירות אלימות מסוג פשע.

ד. 4 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום, והתנאי הוא שלא תבצע עבירות אלימות מסוג עוון.

ה. פיצוי למתלוננת בסך 3,000 ₪ אשר ישולם ב-10 תשלומים שווים החל מיום 1.5.25 ובכל 1 לחודש עוקב.

זכות ערעור כדין.

צו כללי למוצגים. פיקדונות יוחזרו בכפוף לכל הוראה חוקית.

ניתן היום, כ"ו טבת תשפ"ה, 26 ינואר 2025, במעמד הצדדים.